

4. Miejsce w przedziale przeznaczonym dla podróżnych z dziećmi do lat czterech i kobiet ciężarnych może być zajęte przez osobę nie uprawnioną tylko wtedy, gdy przedział ten jest wolny, i za zgodą służby kolejowej. Na żądanie osób uprawnionych do zajęcia miejsca lub służby kolejowej przedział ten należy opuścić.

§ 20. Otwieranie okien i wentylatorów, regulowanie temperatury i oświetlenia wagonu następuje w drodze porozumienia podróżnych; w razie braku porozumienia podróżni powinni stosować się do zarządzeń konduktora.

§ 21. W przedziałach lub wagonach dla niepalących nie wolno palić nawet za zezwoleniem podróżnych.

§ 22. 1. Podróżny powinien na żądanie właściwego organu kolejowego usunąć z wagonu:

- 1) przedmioty, których przewóz jest niedozwolony na podstawie przepisów kolejowych,
- 2) bagaż ręczny, przewyższający rozmiar przeznaczonego dla niego miejsca lub wagę wskazaną w przepisach kolejowych,
- 3) żywe zwierzęta z wyjątkiem małych zwierząt, których przewóz jest dozwolony na podstawie przepisów kolejowych.

2. Jeżeli podróżny nie usunie na żądanie organu kolejowego rzeczy i zwierząt wymienionych w ust. 1, organ kolejowy usunie je z wagonu bądź przeniesie do wagonu bagażowego na koszt podróżnego.

§ 23. Zabrania się:

- 1) zanieczyszczania wagonu, a w szczególności umieszczania w wagonie nóg w obuwiu bezpośrednio na miejscach do siedzenia lub do leżenia,
- 2) umieszczania w wagonie na miejscach do siedzenia zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić miejsce do siedzenia,
- 3) korzystania z ustępów podczas postoju pociągu na stacjach.

§ 24. Nie wolno śpiewać, grać na instrumentach muzycznych, używać radiodbiorników, adapterów i innych urządzeń grających:

- 1) na stacjach i przystankach osobowych,
- 2) w pociągach w czasie jazdy:
  - a) w godzinach od 22 do 6,
  - b) bez zgody wszystkich podróżnych w godzinach od 6 do 22.

§ 25. 1. W wagonie restauracyjnym wolno przebywać jedynie dla spożycia posiłku, po którym na żądanie personelu obsługującego wagon restauracyjny lub organu kolejowego wagon ten należy opuścić.

2. W wagonie sypialnym wolno przebywać jedynie podróżnym posiadającym bilety na przejazd i bilety dodatkowe na miejsca sypialne i tylko w czasie ustalonym przez zarząd wagonów sypialnych.

§ 26. Osoby, których stan lub zachowanie się nie odpowiada przepisom o przewozie osób, będą usunięte przez właściwy organ kolejowy z obszaru kolejowego i z pociągu.

§ 27. Osoby przebywające na obszarze kolejowym i w wagonach obowiązane są stosować się do poleceń wydawanych w wykonaniu przepisów niniejszego rozporządzenia przez pracowników kolejowych pełniących służbę na obszarze kolejowym i w wagonach oraz do wskazówek nadawanych przez megafony, zawartych w ogłoszeniach i na tablicach ostrzegawczych, umieszczonych na obszarze kolejowym i w wagonach.

§ 28. 1. Do nadzoru nad przestrzeganiem porządku na kolejach użytku publicznego powołane są organy ochrony kolei, którymi są:

- 1) Służba Ochrony Kolei,
  - 2) inne organy ochrony kolei.
2. Innymi organami ochrony kolei są:
- 1) zawiadowcy (naczelnicy) stacji i ich zastępcy, kierownicy kolei dojazdowych, dyżurni ruchu, kierownicy ekspedycji kolejowych i ich zastępcy, rewizorzy pociągów, kierownicy pociągów, konduktorzy i magazynierzy handlowi,
  - 2) zawiadowcy odcinków elektroenergetycznych, sieci, podstacji, drogowych, zabezpieczenia ruchu, łączności, sygnałowych i ich zastępcy,
  - 3) zawiadowcy rejonów budynków i ich zastępcy,
  - 4) starsi rewidenci i rewidenci wagonów, nastawniczowie, zwrotniczowie, toromistrze, dróżnicy i monterzy.

§ 29. Traci moc rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 r. o przestrzeganiu porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. Nr 109, poz. 961).

§ 30. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *J. Popielas*

40

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 20 grudnia 1961 r.

w sprawie taryfy wynagrodzenia biegłych (tłumaczy) z zakresu daktylogologii.

Na podstawie art. 10 ust. 3 dekretu z dnia 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 49, poz. 445) zarządza się, co następuje:

§ 1. Wynagrodzenie za pracę biegłych (tłumaczy) wzywanych przez sąd w przypadku potrzeby przesłuchania osób głuchych, niemych lub głuchoniemych ustala się w kwocie 30 zł za każdą rozpoczętą godzinę udziału biegłego (tłumacza) w czynności sądowej. Czas udziału w czynności liczy się od godziny oznaczonej w wezwaniu, o ile biegły na tę godzinę się stawi, do godziny zwolnienia go przez sąd.

§ 2. Wynagrodzenie biegłych (tłumaczy) określone w § 1 może być podwyższone nie więcej niż o 50% w przy-

padku przesłuchiwania osoby głuchej, niemej lub głuchoniemej podczas badania jej stanu psychicznego albo przy udziale innych biegłych (tłumaczy). Umotywowany wniosek o podwyższenie wynagrodzenia biegły (tłumacz) powinien zgłosić w rachunku.

§ 3. Za stratę czasu wezwanego biegłego, z którego usług następnie nie skorzystano, ustala się wynagrodzenie za każdą rozpoczętą godzinę 15 zł, jednak nie więcej niż 45 zł za dobę.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: w z. *S. Walczak*